

რედაქცია

გაზეთის მართვითი თ. გ. მუხრანის ხელოსანთა კლუბის ქვემოთ.

ხელის-მომწერა

ქვემოთ მოწვეულია... რედაქციაში... ვილის მადრიასი... ვ. თ. რედაქციაში... ვ. თ. რედაქციაში...

„დროების“ უანი:

წლის წილი... 9 მან. ხმის თვის... 3 მან. წლის თვის... 5 მან. გრძელ თვის... 1 მან.

დროება

გამოდის უოველ-დღე ორშაბათს გარდა

უანი განცხადება

დღის ხალხი... რედაქციაში... ვ. თ. რედაქციაში... ვ. თ. რედაქციაში...

ცალკეობა... რედაქციაში... ვ. თ. რედაქციაში...

კლასტრინე ავგობის-ქე და ულესბედ მინაღის ასული ზუბალავები გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთა თეიხი შერლის ანდრია კლასტრინის მის ზუბალავის განდგენილებას...

არწრუნის თეატრი. კვირას, 19 დეკემბერს ქართული დრამატული დასისაგან წარმოდგენილი იქნება I ქმარი ხუთის ცოლისა კომედ. 2 მოქმ. თხზ. ანტონოვისა. II ჯარ დანიხოსანი მერე დამორწილდნენ ვოდველი-კომედია 2 მოქმ., რუსული რამდამოკ. თ. რ. პრისტივიანისა. დასაწყისი 8 საათზედ.

ტელეგრაფი (ანტილოთ ტელეგრაფის სააგენტოსა) 14-ს დეკემბერს.

პეტერბურლი. გუგისი აიწია. ერთი მანეთი დანს. ღონდონში 23 23/32 პენსი, ზარეჟში 248 1/4 სანტ., ბერლინში 201 3/4 ჰეკინგი; აქრო, 1/2 იმპერიალი 8 მ. 33 კ. აღმსა. დაკეტეს რამდენიმე წისქვილები, რადგან ზურის ფსი მეტად დაფარდა. ხარკში. საგუბერნიო კრება, გლეხების გაჭირებულ მდგომარეობის

დროებისა ფელტონი, 17 დეკემბ. ჩვენი ხალხის ცრუ-მორწმუნეობანი (სასაზნაო სიტყვიერების მასალად) ამ ჩემგნით შეკრებილ ცრუ-მორწმუნეობის შესახებ უფრო ვრცელ სტატიის დაწერას და დარიგებას მივანდობ ჩვენს სწავლულებს, და ჩემის მხრივ მხოლოდ წარუდგენ მკითხველს ჩემგან შეკრებილ ცრუ-მორწმუნეობას, ამ მცირეს შენიშვნით. ბატ. მ. ბ. ბრძანებს თავის წერილში*, რომ სენები ისევ იბაეე მდგომარეობაში არიან, როგორც ყოველთა მამარ-დედოფლის დროსაო; მართლმადიდებლობის წესს ისე ვერ ასრულებენ, როგორც რიგია, და სწავლის, რომ ერთობ გაერცვლებულია ცრუ-მორწმუნეობა სენეთშიო.

* ისილეთ „დროების“ № 215, ფელტონი, 1882 წ.

გამო, ითხავს 435,000 მ. იმ ჯამადამ, რომელიც სასელმწიფოში გადაებულია გაჭირებულებათვის დასახმარებლად. აქ გაიხსნა გამსესებულ შემსახველი კასის სახალხო მასწავლებლათვის.

პეტერბურლი. „მმართველობის მთავრობის“ ცნობიდან სჩანს, რომ 11 დეკემბერს იმპერატორს დაუხვდა მსახურთა უდიდესი ინსტიტუტი და ულესბედის რეინის-გზის სასწავლებელი.

გ.ზ. „ხალხი დროება“ იწერება, რომ დასჯათა წესების გადახედვის დროს შეტყობულდის იურიდიული საზოგადოებისაგან, ხმას უმეტესობა სიკვდილით დასჯის წესის წინააღმდეგნი იყვნენ.

„შეტყობულ. უწყ.“ სიტყვით მოკლეს ხანში სასელმწიფო რჩევაში შეტანა იქნება გაგასიის აქეთამხრის ტრანზიტის საქმე განსახილველად.

„სოფლის მღვდლის“ წერილის გამო. („დროება“, № 224)

ამ ბოლოს დროს ჩვენმა ლიტერატურამ უძღვნა რამდენიმე სტატია ჩვენი სასულიერო წოდების ნამდვილ გზიდვან აცდენას და უკუღმართად გადაბირებას. მასაც კი თვალ-ყური უდევნებია ჩვენი ახლანდელ ცხოვრებას.

სხვათა შორის მოჰყავს ერთი ცრუ-მორწმუნეობა:

მითი გლეხი, რომელსაც შვილი წყალში დაღრმობდა, თიკანს ეძებდა. როდესაც ჰკითხეს—რად გინდა თიკანო, გლეხმა უპასუხა:

— იმ ალაგას უნდა დავკლა და წყალს მივსცო, სადაც ჩემი შვილი დაღრმობდა, რომ წყალმა ჩემი შვილის სული გაანთავისუფლოსო.

სხვა-და-სხვა საქმეებში ორი თვის განმავლობაში, თითქმის სახლიდან განუშორებელი განხილვა, დამაახლოვა სხვა-და-სხვა ოჯახს ქ. მორში, სადაც შევეკრიბე ეს ცრუ-მორწმუნეობები. როდესაც „დროება“ მივიღე და ვკითხულობდი, ერთ ამ ოჯახთანში და მივედი შემოხსენებული ცრუ-მორწმუნეობასთან, ერთმა ქალმა დაცინვით წამოიძახა:

— რა ძალიან გაჭკირებია მაგის დამწერს, ვე ხომ ჩვენშია ციციანი;

ბისათვის, ნათლად დაინახედა, რომ ჩვენი სასულიერო წოდება არ ბედნიერებს.

მაგრამ თუ ამ წოდების წყენა არ გინდათ, ნუ დაუჯერებთ გაზეთებს. „სოფლის მღვდელი“ ამბობს: „მაზეთების ხმები თუ მიიღო კაცმა სახეში, გამოიყვანთ იმ დასკვნას, რომ ამ წოდებაზედ უკუღმართი წოდება სახილმწიფოში არ არის“.

აღვინეთ თვალ-ყური სოფლად იმათ სოურებას, იმათ მოქმედობას და მაშინ დაინახეთ, რომ ის წმ. სახარების მქადაგებლები, რომელთაც უნდა ეჭირათ ხელში დროში სიყვარულის, ძმობისა, ერთობისა და სათნობისა გარდაქვეყლან ისეთ მწყემსებად, რომელნიც თავიანთ ცხვრების გამოკვებაზე კი არა, არამედ მხოლოდ იმათ გაკრეჭაზე და პარსვაზე ჰფიქრობენ!

მაშ რა ქნან, ცხოვრება უნდათ, რამეთუ კაცნი არიან და არა ანგილოზნი და კაცის წამხარი ბუნება, როგორც აღვიარა წმ. ადელსტინმა, სულ ბოროტებისკენ მიიღწისო. მღვდლებიც კაცნი არიანო! მა ხომ ესე განლაგეს: მაგრამ აქ ჩვენ უნდა გავზომოთ ყველა წოდება იმ საზომებით, ავწონოთ იმ სასწორით, როგორც კაცობრიობის დიდი მასწავლებელი მრისტე გვასწავლის. ღიად, ვისაც ბევრი აქვს მიწვეული და ვინც დიდად არის დავალებული, მას ბევრიც მოეთხოვება. რომელი წოდება ითვლება, ანუ უნდა ითვლებოდეს, ზნეობის აღმამაღლებლად, კაცთა სინილისის დამცველად, ბოროტების დამორგუნველად, ცრუ-მორწმუნეობის

დღეა ჩემმა თავის დას სიხმარში ნახვისათვის დაუკლა თიკანი და წყალში გადააგდებინა, მითამ საქრემულანთ დეიდა ჩემი რაღაც ბალახების წვენი ჩაესვათ და იმაში დაღრმობდეთ და ეთქვათ, ცოცხალი ამოვიყვანეთო.

მთუ კი შუა მართლში, და ისიც ამისთანა ქალაქ ალაგას, სადაც ნასწავლი საზოგადოებაც ბევრია და კარგი მქადაგებელი მღვდლებიც ყოფილან და დღესაც არიან, (სენათის მღვდლებზედ უკეთესები) აქამდე ვერას გამხდარან და ჩვენი ხალხი ეხლაც ყოველ საქმეს წინ უძღოლებს ცრუ-მორწმუნეობას და ასრულებს კიდევ, რა გასაკვირებელია, რომ სენეთში უფრო მეტად იყვეს გავრცელებული ცრუ-მორწმუნეობა, სადაც თითქმის სრულებით მოშორებული და მოკლებულნი არიან განათლებულ საზოგადოებას და ნასწავლ მღვდლებსა?

მოსასობლად, თუ არ სასულიერო წოდება?

ამიტომაც დღეს ჩვენი სასულიერო წოდება არ უნდა ემზავებოდეს იმ მონათა, რომელთაც მიიღეს ქაქარი, ჩაფლეს მიწაში, და არ ასარგებლეს.

მე თუ ვაპარაკებ აქ სასულიერო წოდებაზედ, არ გეგონოთ, რომ სხვა წოდებას კი პარბადეს ვაფარებდე, ან მაღლიერი ვიყვე მისი! ჩვენი ხალხი დღეს მაინც-და-მაინც არავის მაღლიერი არ არის.

ახლა ვიკითხოთ: რად არის დაშორებული ჩვენი ხალხი სასულიერო წოდებას? რატომ მოხდა ისე, რომ ჩვენმა ხალხმა, ერთ დროს რჯულის დამცველმა, სარწმუნოებისათვის თავდადებულმა, დღეს საყდრის კარები არც კი იცის თითქმის საითკენ არის? სისხლით დაცულს მამა-პაპადგან ნანდერძებს რჯულს თავს ანებებენ და გადადიან მალაკობისკენო? მერწმუნეთ, რომ ეს არც ათეიზმის, არც ნიგილიზმის და არც სხვა „იზმების“ ბრალია, როგორც ზოგიერთები ბრძანებენ ხოლმე.

რამდენჯერაც კი მქონია ბაასი მღვდლებთან იმის შესახებ, თუ ასე ჯაგარი რად აიყარა ხალხმა მათზედ, ყველასაგან ერთი და იგივე პასუხი მსმენია:

— „შვილო, რაც ეს დარწმუნები, ბოკლები და რენანები შემოვიდა ჩვენში, დრო მაშინ წახდა... ამათი მკითხველები ჩვენზედ რა სიკეთეს დასთესამენ!..“

ამით სამღვდლოება თითონ მოვალეობიდან გამოდის და ბრალს სდებს განათლებულ ხალხს და ახალ-

მთუცა ბ. მ. ბ. მღვდლებსა ხდის ვალდებულად, და კადევაც ვალდებულნი არიან, რომ ხალხი გამოიყვანონ ცუდი ქცევის და ცრუ-მორწმუნეობიდა, მაგრამ მართა მღვდლები ვერას გახდებიან, თუ თითონ ხალხშია არ იქნებიან რამოდენიმე მაინც მკოდნე პირები. ძარგი ნასწავლი და მქადაგებელი მღვდლები საქირონი არიან, მაგრამ, ჩემის აზრით, უფრო საქირონი სკოლების გავრცელება ხალხში, რომ კარგს მთქმელს კარგი გამოგონეც ჰყვანდის. ხუთ სახლში ერთი კაცი და ქალი მაინც უნდა იყვეს რომ კარგად იცოდეს წერ-კითხვა, და სამსოფელში ერთსაც არი, უნდა მისიოდეს განეთ-ჟურნალი, და დარწმუნდეს ხალხი, რომ განეთ-ჟურნალი არ არის უქმი დროს-გასატარებელი „შარამანიანისავითა“, და არც უსაქმურები სწერენ, როგორც ჰგონიან მათ; გაიგონ, რომ მწერლებიც

ვაზდობას. მაგრამ, აი, რა უნდა მოვა-
ხსენოთ ამათ.

მთელს მსახურს მერობაში და
კერძოდ ინგლისში, სადაც ხალხი გა-
ნათლებით რამდენიმე საუკუნით წინ
წასულა ჩვენზე და სადაც იბადებოდა
ღარიბები და ბოკლები, სამღვდლო-
ება დიდ პატივცემილია და ხალხიც
ღვთის მოყვარული: რომელ ოჯახში-
აც შექმნიდნენ, პირველად სხვა წი-
გებთან დაინახავთ სტოლზედ დაბა-
დებას... შევლა კვირა-უქმეს მთელი
ჯალაბობა მიეშურება ეკკლესიაში,
რადგან მღვდლისაგან მოვლის „გამა-
ცოცხლებელ სიტყვას“. მე ვგონებ, იქ
ყველამ კარგად უნდა იცოდნენ ღარ-
ივნების და ბოკლების, მანამ ჩვენ-
ში, მაგრამ იგინი უფრო ღვთის-მოყ-
ვარულად ითვლებიან, მანამ ჩვენ.
რისთვის? მიზეზები ბევრია, მაგრამ
ერთი მიზეზთაგანი ისიც არის, რომ
იქ მღვდელი განათლებულია, გონე-
ბით განვითარებულია და ყველა მხრით
მალა სდგას ერზედ; არ დაგდებს
თავის ერს უცოცხალ სიტყვად; იგი
არის არამც თუ ფორმალურად შემა-
სრულებელი მღვდელ-მოქმედებისა,
არის აგრეთვე მქადაგებელიც წმ. სა-
ხარებისა, მასწავლებელი, დამოტივ-
ელი, ჭირში და ღონში თავის ერთ-
ქაან მწიგნული.

ჩვენში? რამდენი მღვდელი გასურთ
ჩამოგიტვალათ, რომელთაც წერა-
კითხვის მეტი არა იცან-რა სწირა-
ვენ, ილოცვენ და აღსრულებენ ფორ-
მალურად მღვდელ-მოქმედებას. მისი
სწავლით თუ განათლებით არაფრით
არ განიხივებენ „ტრეტიებისაგან“. ბლენი
ხედავს, რომ მღვდელი იმისგან იმითი
თუ გინიხივებ, რომ ანაფორა აც-
ვია, ასრულებს მღვდელ-მოქმედებას,
თორემ სხვა ფრიც ის იქნას ვე-
რაფერში ვერ აჯობებს, ვერც გა-
მოცდილებაში, ვერც სჯამში. შარ-
შან წინ აკურთხეს თიონებისკენ
მღვდლად ერთი ვინმე, რომელიც
ექვსი წელიწადი ჩაფრად ყოფილიყო.
ამას წინადა, არ იქნება ორი-სამი კვი-

მათის დაცვა-დაფარვისათვის ბევრჯერ
გატანჯულები არიან ხოლმე. მხო-
ლოდ სწავლა-განათლებით შეიძლება
ამოიფხვრას ეს გულის აღდგენი და
ყოველ საქმესთან გვერდში ამომდგა-
რი ცრუ-მორწმუნეობა*).

შემდგენსათვის იმედი გვაქვს, რომ
ჩვენი გლეხ-კაცობა, ქალიც და კა-
ციც, დაურიღებლად და დაუფარავად
გვიამბობენ გამოცანებს, ცრუ-მორ-
წმუნეობებს, ლექსებს და ზღაპრებს,
რომლებიც იკრიფებიან იმათე სასარ-
გებლოდ, და არა სხვა რამ ცუდი გან-
ძრახვით.

დ. ა.

*) ისინივე ჩემგანვე შეგუბილი ცრუ-
მორწმუნეობა 1880 წ. მარტის თვე-
ში, ორი ნაწილი.

რა, სოფელ ხიდის-თავში ვნახე ერთი
ნაცნობი „საპოლიტიკო“, რომელსაც
თავი დაუწებებია თავის პატიოსან ხე-
ლობისათვის და შესულ ამ სოფლის
ეკკლესიაში სტაროსტად. როდესაც
გკითხე მიზეზი, აი რა მიპასუხა:

„ჯერ მინდა გავიმართო წერა-
კითხვაში, შემდეგ დიკონობას ვითხოვ
და შემდეგში, იქნება, ერთი ლუკმა-
პური უზრუნველად გქამა... როგორც
გვინდა, მღვდლობა ძალიან გაიფიქრა...“
როგორ გგონიათ, ამისთანა პირნი,
რომელთა რიცხვი ლეგიონია დღეს
ჩვენში, რა მიზნით მიიღვიან, რა
მიზეზით იმოსებიან მღვდლად? შეუძ-
ლიანთ ამათ თავის მოვალეობის აღს-
რულება?..

წმ. მამა მკროპარე თავის ერთ
თხზულებაში ამბობს: დაეკითხე შენ
თავს, შენ სინდისს, შეგიძლიან თუ
არა ამ მიმღე ტვირთის ტარება, ამ
მიმღე მოვალეობის აღსრულება, და
ისე შეიმოსე მღვდლად. „ან კი ეხ-
ლანდელ მღვდლებს მოსვლიათ განა
ჰაზრად, რა არის მღვდლის მოვალეო-
ბა?.. აბა დაიარეთ სოფლად, რამდენ
მღვდელს ნახავთ, რომელიც ჰკითხუ-
ლობს წიგნებს ან ყურნალ-გაზეთებს?
ბაზეთების კითხვა და ცხოვრების მიმ-
დინარეობაზედ თვალ-ყურის დევნა
თითქო ცოდვად მიჩნიათ. მამ რა
უნდა იყეს იმათ ქადაგების თემებად,
თუ არ ცხოვრებიდნენ ამოღებული
საგნები, თუ არ სახარებ? შესანიშნავ
რუსეთის მქადაგებელს იოანე სპო-
ლინსკის ეპისკოპოსს ხელი ხელთა
ჰქონდა ვადაბმული ლიტერატურას-
თან. რა კითხვებიც 60 წლებში
აღიძრა რუსეთში და რა რეფორმებ-
ს ც ლიტერატურა ქადაგებდა, ამას
იოანე კათდრიდგან ლადადებდა. თუ
ამით მან რა სახელი დაიმსახურა, გვაჩ-
ვენებს რუსეთის საეკლესიო ლიტერა-
ტურა.

შორს რად ვადადგავართ: ავიღოთ
ჩვენი იმერეთის ეპისკოპოსის ბაბრე-
ლის ქადაგებანი. ეს ძვირფასი თხზუ-
ლება, მერწმუნეთ, ბევრ ეკკლესიაში

**ქალის ორსულადამ ყმაწვილის
აღსრულებას.**

მრშაბათსა ძალსაო,
ძალი იბანს თავსაო,
მე ვადგვარ თავსაო,
მე ყრვივინებ თმასაო:
ან მოყუკლავ ქმარსაო,
ან საყვარელ ძმასაო*).

1) მრსულმა ქალმა, თუ რომ
ორსულობის დროს კამბეჩის ხორცი
სჭამა, ათ თვემდის არა მობავს, თუ
კამბეჩის ქვეშ არ გაძვრაო.

2) მრსულმა ქალმა რომ არ იცო-
დეს და უნებურად საქონლია ტყირს
ხელი მოჰკიდოს, მერმე იმ ხელს სა-

*) ჩვენი ხალხი იმდენად ჩაფიქრულია
ცრუ-მორწმუნეობაში, რომ შორსას არ
დასჯერებენ და პოეზიითაც კი მუქ-
ვით თავიანთი ცრუ-მორწმუნეობა. ეს
ლექსი ქალებს ორსულობით თავის და-
სახსნს უჭრამდავს.

მინახავს ისე ფურცლებ-დაუჭერილი
და თავგებისაგან გაფუჭებულ.

ძველად ესე არ იქცეოდა ჩვენი სასუ-
ლიერო წოდება. ბადაშაღვთ ჩვენი
ძველი ისტორიის ფურცლები და აი
რას წაკითხავთ იქ: სასულიერო წოდე-
ბას თავი შეწარული ჰქონდა ქართველ
ხალხის სარწმუნოებისა და თავისუფ-
ლების დასაცველად. ის ჰფენდა თავ-
ვის ერში განთლები სხვის, აძლიე-
რებდა ქართულს ენას, დამოუკიდლო-
ბას, ავრცელებდა მწიგნობრობას, და
თუ კი საქარობა მოითხოვდა, თავ
განწირულებით იბრძოდა ციყვითა
და ხლმითაც.

მხლა თუქცა „ლეკანობა“ არ არის,
არც ხმალია საქირა, და არც არავინ
გამოგიწვეთ თქვენ მათ მოსაგერებ-
ლად, მაგრამ, ნაცვლად ამ გარეგან
მტრებია, ჩვენ გვეყვან შინაური
მტერი. ეს მტერია—ცარცვა-გლეჯა,
უშეცრება, და ცრუ-მორწმუნეობა. ბა-
მოღით თქვენის ძლიერის ენით და
იმოქმედეთ ამ მტრების წინაშე.

ს. ტანისკეელი.

დღიური

ქაქასის დიდი მთებიდამ მოვიდა
ამბავი, რომ მუდარსა და პობის
სტანციებს შუა თოვლის ზეფი ჩამო-
წოლილა და ამის გამო მლაღიკაკა-
ვიდამ 14 ამ თვეს წამოსული ფორტა
და მოგზაურები პობში არიან გაჩე-
რებულნიო.

იქიდანვე იწერებიან გაზ. „ქაქაში“,
რომ 14 დეკემბერს პობის სტანციის
მახლობლად ჩამოწოლილი ზეფი
ომნიბუსს დაეცაო, რომალშიაც რამ-
დენიმე ქალი იხლანენ ბავშვებითო.

ქაქასის სამასწავლო მაზრის
მზრუნველის „სირკულიარში“ შემ-
დგ სინტერესო ცნობება ვაოუ-
ლობთ ჩვენი მზრის სწავლა-განათლე-
ბის შესახებ:

— ამ 1882 წელს ტფ. პირველს

დაც მოისომა, იმ ალაგას ყმაწვილს
ტყირა გამოჰყვებოა.

3) პირველად ქალს ყმაწვილი რომ
დაეზადება, ვიდრე ყმაწვილს ქის
მოსჭრიდნენ, მშობიარეს წმინდა სან-
თლით და ოქროს ბეჭდით თმას და-
უბეჭდავენ: თმა აღარ ჩამოუვიაო.

4) ძალს რომ მუცელი ასტივდე-
ბა, მებობელ დედა-კაცებს შეუთე-
ლიან: ლაშქარს მობრძანდითო. რა-
დესაც ეს დედაკაცები მოვლენ მე-
ლოგინისას, ყველამ წენი უნდა გა-
ინხნას და მელოგინეს უთხრას: ესე
წენი გავცხნასო.

5) მშობიარეს რომ გაუჭირდება,
მთელ პურში ნემსს გაუყრიან და მშო-
ბიარეს თავზედ ვადამტერევენ და
მერმე ამ პურს გლახას აძლევენ: მა-
ლე ვშველებოა.

6) მისაც გველ-ბაყაყი გუშორე-
ბი, ის უნდა მივიდეს და ბა-
ნადამ, ან კარიდამ შესძახოს:—გველ-
ბაყაყი გათი მორება და თქვენც გა-
მორდით, დედა-მენოვო! შთხრას გა-
ჭირებულ მშობიარეს.

(კლასიკურს) სექტემბრის 1881 წელს
740 შავირდი ითვლებოა, ტფ. მეორე
გიმნაზიაში—430, მუთათის გიმნაზია-
ში—580; ტფ. საქალბო გიმნაზია-
ში—735 და მუთათისაში—288.

— ტფ. პირე. გიმნაზიაში წელს
156 თხოვნა შეუტანიათ სხვა-და-სხვა
კლასებში მიღებისა; ამათგან 16 უად-
გილობის გამო არ მიუღიათ და 53
კი იმიტომ რომ ეგზამენი ვერ დაუ-
ჭერიათ; ტფ. მეორე გიმნაზიაში
168-ს შეუტანია მიღების თხოვნა და
ამათში 101 არ მიეღოთ, რადგან
ეგზამენი ვერ დაუჭერიათ; მუთათის
გიმნაზიაში სულ 133 თხოვნა შესუ-
ლა და ამათგან 1 უადგილობის გამო
არ მიუღიათ და 48 რადგან ეგზამენი
რევიანად ვერ დაუჭერიათ.

— ბავლილ ენკენისთვის 8-ს ქ. სო-
ხუში უკუთხებიან და გაუხსნიათ
საქალბო პროგიმნაზია.

— ტფ. პირველ გიმნაზიაში დაარს-
და ორი სტიპენდია (თითო ათ თუძ-
ნიანი) გამოჩენილ რუსეთის მწერლის
პ. ს. ბრიბოდოვის სახელობისა იმ
ოთხას თუმნის სარგებლიდამ, რომე-
ლიც გაზ. „ტფ. მოამბის“ რედაქციამ
მოაგროვა ამ რამდენიმე წლის წინ-
დ. სტიპენდიის დანიშნის უფლება თ.
დ. შ. მრისთავს აქვს მინიჭებული.

— სამასწავლებლო მაზრის მზრუნ-
ველის ნება-რთვით, მუთ. სასულიე-
რო სასწავლებლის მასწავლებელი ბ.
სანებლიძემ გახსნა მუთათისში პირველ-
დაწყებითი სკოლა ორივე სქესის შა-
გირდებისათვის.

ჩვენ შევიტყეთ, რომ ბ. დ. პ.
შურცელაძეს დაუწერია: რუსულს
ენაზედ „საქართველას ეკკლესიის ის-
ტორია“, რომელიც პეტერბურღში
იბეჭდება საეკკლესიო ხარჯითაო. ეს
ისტორია, რაგორც გვაცნობებს, შემ-
დგ ნაწილებისაგან შედგება:

პირველი ნაწილი შეიცავს საქარ-
თველოში ქრისტიანობის გავრცელე-
ბას და ქართველთა ეკკლესიის დამო-

7) დედის პირველმა შვილმა გვირ-
ვებულ მშობიარის კარებს კვერცხი
უნდა მიახლოდს და სთქვას:—ესე მა-
ლე გეშველოსო!

8) მშობიარეს რომ დაჩოქებენ
პირველ შვილზედ, ქმარმა უნდა ჩო-
ხის კალთით წყალს დაეწაფოს: ადეო-
ლად შობსო ამბობენ.

9) მშობიარობაზედ რომ ცოლს
გაუჭირდება, ქმარმა ნიფხავი უნდა
ჩაიხადოს და სადმე კარებში დადგე-
სო.

10) ბიჭი რომ დაეზადებთ, ბან-
ზედ ხარის უღელს გასდგენ: მტერს
გული გაუსკდებაო.

11) ბავში რომ დიბადება, ბებია
ამ დროს გვერდით ახალი თიხის ჯ-
მი უდგია და პარ-ქვე დაამზობს: რამ-
დენი დღეც დამზობილი დარჩება ეს
ჯამი, მდენ წელს წაღს შევლი არ
მიეცემაო.

(გაგრძელება)

კიდებულებას საბერძნეთის ეკკლესიისაგან (318—1072 წ.).

მეორე—კათოლიკოსობის დრო და მეფეების მფარველობისა (1072—1237 წ.).

მესამე—საქართველოს ეკკლესიის დაჩაგრვა მონგოლთაგან და ქრისტიანობის შესუსტება (1237—1252 წ.) და

მეოთხე—ისტორია საქართველოს ეკკლესიისა მსამალო-სპარსეთის გავლენის ქვეშ და შემდეგ რუსეთის მფარველობის ქვეშ (1525—1801 წ.).

* *

სწორედ. კარგი მხნეობა გამოიჩინა ჩვენმა ცეცხლის მქრობ კამანდამ გუშინას წინ, საღამოს 9—10 საათზე ჩითახოვის შენობის დაწვის დროს. ეს სახლები თითქმის სულ გარდაარჩინეს ცეცხლს, თუმცა ქარაც უჭრიდა და მთელი შენობაც ისეთია, რომ ცეცხლის გაძლიერება აღვილი იყო. დაიწვა მხოლოდ ზემო სართული აღმოსავლეთით და ნახევრად სამხრეთითაც.

ცეცხლი პირველად პომერციულ სასტუმროს ზემო სართულში დაწვებულა. შენობა დაზღვეული იყო. დაზღვეული იყო აგრეთვე ბ. მიხელსონის სტამბა, რომელიც ამ შენობაშივე დაიწვა.

* *

პეტერბურლის გაზეთებში იწერებოდა, რომ ცეცხლის დროს იქ დამწვარა ერთი ქართველი სტუდენტი შობაძე.

წერილი რედაქტორთან

ქადაღის მომრიგებელ მოსამართლეს თ. ნ. ჩერქეზოვს

ბატონო რედაქტორო! მე წავიკიანე ამ წლის „იურიდიულ მიმოხილვის“ 83 №-ში პასუხი მოძალის მომრიგებელ მოსამართლისა თ. ნ. ჩერქეზოვისა იმ შენიშვნის შესახებ, რომელიც იყო დაბეჭდილი ამავე ჟურნალის 78 №-ში. მინდოდა ისევე „იურიდიულ მიმოხილვის“ რედაქციაში გამეგზავნა ეს ჩემი წერილი, მაგრამ ბ. ჩერქეზოვი იმ შენიშვნის დაწერაშია, რომელიც იყო დაბეჭდილი „იურიდიულ მიმოხილვაში“, მწამობს გრამატიკულ შეცდომილებას და, ვაი, თუ ესლაც რუსული ენის გრამატიკული შეცდომანი შემპაროდნენ ბ. ჩერქეზოვის მოქმედების აღწერაში და რა თქმა უნდა, კიდევ შარს მომიდებდა, როგორ აკადრე ჩემს მოქმედებას ასეთი შეურაცყოფა?

ამისთვის მოგმართეთ თქვენ, ბ. რედაქტორო, და უმორჩილესად გთხოვთ მისცეთ აღვილი ამ ჩემს წერილს თქვენს პატივცემულ გაზეთში. მა რომ რუსულის ენის გრამატიკული კანონებით გამოქმეული და გამშენიერებული დაინახოს ბ. ჩერქეზოვმა თავისი მოქმედებანი, ვთხოვ უმორჩილესად ბ.ნ. „ტავკაზის“ და „იურიდიულ მიმოხილვის“ რედაქტორებს

გადამეტლონ მთლად ეს ჩემი წერილი თავიანთ პატივცემულ ორგანოებში.

ახლა კი ნება მიბოძეთ, პირდაპირ მივმართო ბ. ჩერქეზოვს.

ბატონო მომრიგებელო მოსამართლე! თქვენ ტყუილად იწუხებთ თავს 78 №-ში „იურიდიული მიმოხილვისა“ შენიშვნის დაწერის ქებნაში; ტყუილად სწამებთ ცილს იმ სახლის პატრონს, რომელშიაც თქვენ სამართლობდით სოფ. მოძალალოში ოდესმე ის იმ შენიშვნის დაწერაში უმანკოა და ნამდვილად გაიგეთ იმ შენიშვნის დაწერის, როდესაც წაიკითხავთ ვინ აწერს ამ წერილს ხელს.

თუმცა აღარც კი იყო საჭირო ეს ჩემი წერილი, რადგანაც თქვენი პასუხა „იურიდიული მიმოხილვის“ რედაქციამ შესაფერი შენიშვნებითა და კითხვებით (ნიშნებით) მოგართვათ, მაგრამ მაინც განვიზრახე აღსნა ფაქტებით იმ კითხვებისა, რომელნიც თქვენ ასე საბუთიანად მიიღეთ რედაქციისაგან თქვენსავე წერილში.

შველა კარგი, მომრიგებელ-მოსამართლევ, მაგრამ მე ხომ თქვენ პიროვნებას არ ვეჭვობდი, მე თქვენს მოქმედებას ვწერდი; რატომ მოქმედებით არ ამტკიცებთ თქვენს სიმართლეს? არა, მე რომ ინდაურის ტკუა მქონდეს, (როგორც თქვენ ბრძანებთ), იმით თქვენ დარბაისლობასა და ტკვიანობას დაიმტკიცებთ? მე რომ უცოლ-შვილო ვიყო, იმით თქვენ დაიმტკიცებთ, რომ თქვენ ცოლშვილის პატრონი, არავის აწუხებთ? მე რომ ბუნებითი მახინჯი ვიყო, იმით თქვენს ზნეობით სისრულეს ამტკიცებთ? თქვენ რომ იტყვიან, პატიცხანი ვარო და ყველას უყვარვარო, მართალა პატიოსანი იქნებით და ყველას ყვარებით?

თქვენს პიროვნებას არც ესლა შევებები; ისევე თქვენს მოქმედებაზედ მოგახსენებთ. მხოლოდ ერთი კი დათქმევინეთ: იმაზედ სიმახინჯე ბუნებითი არა იქნება-რა, რომ კაცმა თავისი თავი აქას მაშინ ნამეტნავად, როდესაც სხვანი ამბებენ!

ახლა გაგზინჯოთ თქვენი გამართლებანი და მოქმედებანი.

თქვენა ბრძანებთ, ბ. მომრიგებელ-მსაჯულო, რომ განზრახვა გქონდათ, გესამართლათ სიღნაღში, რადგანაც მოგანდოთ თ. წერეთელმა სიღნაღის განყოფილების საქმეების გარჩევა, 10 აგვისტომდის. რატომ არ ასრულეთ თქვენ განზრახვა? იცოდით, რომ თ. წერეთელი არ მოვიდოდა 11 აგვისტოსთვის, რომ ს. მეჯინიდან 10 აგვისტოს ბრძანდებოდით თ. ზ. აბაშიძესთან ს. მეჯინში და საქმეები გაურჩეველ დარჩა სიღნაღის განყოფილებისა, რა ცოდო იქნებოდა, რომ თქვენი თქვენს განყოფილებას მოქმედებოდით მეჯინიდანვე, რადგანაც ხალხი დაბარებული გყვნდათ და სიღნაღის განყოფილებისათვის თავი დაგვენებებინათ, როგორც წინა დღეს? თქვენ ჰმართლულობთ იმითი თავს, რომ მე არ ვიყავი იმ რიცხვში (11

აგვ.) დაბარებული და ბ. სტალინსკისა თქვენთან კერძო საქმე ჰქონდა. მე რა ნაირი თავის გამართლება არის? მანა მე და ბ. სტალინსკი რომ დაბარებულები არ ვიყავით, იმისთვის თქვენ არ უნდა ჰყოფილიყავით საამართლოში? მანა დაუბარებლად არ ვინ უნდა მივიდეს სასამართლოში? კერძო საქმე—საქმე არა გგონიათ? მინც იყვენ დაბარებულნი, იმით რაღა ნუგეში მიეცით?

11 აგვისტოს ხომ მე არ ვიყავი დაბარებული, თქვენც, როგორც თქვენვე ბრძანებთ, ყოველიფერი წესიერადა და რიგიანად ნახეთ თქვენს კანცელარიაში, აღდგან-ლა გამოსტყვრა 11-სვე აგვისტოს შედგენილი „заочное рѣшение“-ში? მხშაპხედ გარჩიეთ საქმეები? არ გგონათ, ბ. მსაჯულო, რომ ამას ტყუილად მოგახსენებდეთ; თითონ მე მომივიდა 11 აგვისტოს შედგენილი „заочное рѣшение“ და ერთიც ვეჯინ უსავე გლტეკაცა ზაბიტაშვილს, ორივე მოსიკო იარაღის საჩივრის გამო, ბინდოდათ რაღა, 11 აგვისტოს მოცდენა დაგეფართ სარევიზიოდ, რადგანაც არ გგონათ, რომ გამოამკარდებოდა ის თქვენი მოცდენა? აქედამ მტკიცდება თქვენი გამართლების სინამდვილე. მხლა კი გვემის, რისთვის დარბობთ, ბ. მსაჯულო, წამ და უწუთ უშიშრად სიღნაღში! მგონია, ერთი დღის შედგენილ განჩინებებს საქმეების რეესტრში ორ-სამ დღეს უნაწილებდით! მაგრამ დაგვიწყებინათ, ბატონო, მე 11 აგვისტოს დაბარებული გახლდით თქვენგან უწყებით.

მხლა ხომ, თქვენი სურვილისამებრ, სიღნაღში ჰსამართლობთ. თქვენის საცხოვრებელი სახლიდან სასამართლოს სახლამდინ რამდენი ვერსია? თქვენ იბარებთ ხალხს 9 საათზედ. რატომ თორმეტ საათამდინ არ შედიხართ სასამართლოში? მაგრამ მალე გათავდება საქმეების წარმოება და დაბარებული ხალხი მოასწრობს შინ დაბრუნებას; ამ შემთხვევაში თქვენს მეგობართ სომენტ, რომელთაც, თქვენისავე სიტყვით, ძალიან უყვარხართ, შესავალი მოაკლდებათ. ან ეს უნდა იყოს მიზეზი, ან ის, რომ დილის ძალით ჰსამართლებთ.

მოძალალოში რომ ბრძანდებოდით და თქვენგნით დაწუხებულ სახლიდან გადაიტანეთ სასამართლო თქვენი საცხოვრებელი სახლის სამხარეულოში, ხალხს რათა ჰხოცავდით მწყურვალს? სტოროჟა არ არის დაწესებული? თქვენა ბრძანებთ:

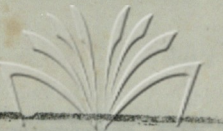
„Тѣмъ не менѣ смѣло могу гордиться счастливымъ случаемъ, что въ продолженіе 12 лѣтней службной моей дѣятельности по Сигнахскому уѣзду, а предъ тѣмъ за 2 года съ половиною въ мусульманской провинціи (въ Казахѣ), я заслужилъ всеобщую любовь и должное(!) уваженіе всѣхъ сословій и націй(?) за мои гуманнныя къ нимъ отношенія“.

მე სწორედ მოგახსენებთ თავიანთი ბრძანდებოდით, ვერას გეტყვით, უყვარდით თუ არა; მხოლოდ ის კი კარგად ვიც, როგორი კაციც უყვართ თათრებს. იმათ უყვართ მოქრთამე კაცი.

რაც შეეხება სიღნაღის მახრის მცხოვრებელთ, მე შეძილიან დაგიმტკიცოთ ფაქტებით, ბ. მსაჯულო, რომ გლტენებს ისე უყვარხართ, როგორც ურბებს დორის ხორცი. ან კი, როგორ უნდა შეგეყვარონ იმ საცოდებმა, რომ ჩაილურიდამ და შელის-სინილამ იბარებთ სოფ. მოძალალოში, სასამართლოში არ უხედებთ, იბარებთ მერე სიღნაღში; ორ დღეს მისვლა-მოსვლას უნდებიან და ლამე სიღნაღში იცარცვებიან? აბა, როგორ უნდა შეგეყვაროთ იმ გურჯაანულმა გლტებმა სოსიკო ძორხელიშვილმა, რომელსაც, კნენია მეთო აბაშიძის ვეტილის სეიმონ მაისურაძის საჩივრით, 24 ივლისს გარდაუწყვიტეთ ოცი თუმანი ოცი ვაზის გაფუტებაში კამეჩისაგან მაშინ, როდესაც მოწმებმა ხუთ მანეთად დააფადეს წანახელი და სოფლის სუდიებმა იგივე წანახელი აქტში ხუთ ჩაფ ღენოდ გარდაწყვიტეს, თუმცა თქვენ თვითონვე უბრძანეთ მათ, თქვენი განჩინების შემდეგ, აქტის შედგენა? ამაში როგორღა გაიმართლებთ თავს? შარს ვერ იტყვით, რომ თქვენ არ გარდაგიწყვიტინათ ამ ნაირი საქმე, რადგან ამ გარდაწყვეტილების პირი სხვა მრავალ ფაქტებთან ერთად მე მაქვს ხელში.

რასაკვირველია სომხებზედ და ბოლოებზედ ვერას ვიტყვი, როგორი დამოკიდებულება აქეთ თქვენთან. ან რატომ არ უნდა შეგეყვაროთ, მაგალითად ბ. შაბუროვმა, რომელსაც აქვს შემოტანილი თქვენთან საჩივარი თ. დ. ანდრონიკოვზედ, არ გამოცხადდება ხოლმე დაბარების დროს და რამდენჯერმე გადადეთ მისი საჩივარი. მაგალითად 15 სექტემბერს იყო დაბეჭდილი ბ. შაბუროვს და მეც მოძალალოში თქვენ კი ამ რიცხვში სიღნაღში წაბრძანებულყავით. შაბუროვი სრულგებთ არ გამოცხადებულა იქ, მე კი ოთხ საათამდინ, შუადღის შემდეგ, გელოდეთ და, რომ არ მობრძანდით, დავბრუნდი შინ,—ამაზედ მყვანან მოწმებიც; მოხველით სიღნაღილამ საღამოთი, შაბუროვის საქმე გადადეთ და ჩემი საჩივარი კი გამოპრცხეთ წარმოებდგან. მე რაღა დაგიშავეთ, რომ ჩემი საქმე გამოპრცხეთ? რომელი კანონი ძალით იხელმძღვანელეთ ამ შემთხვევაში? იქითი, რომ მე ვინაღო თქვენს საყვარელ მაისურაძეზედ, რომელიც უსსაყიდლოდ ასრულებს დოქტორის თანამდებობას თქვენს სახლში? აქედამ უფრო ჩანს თქვენი ჩემდამი მტერობა; თუ თქვენა ცარიელი სიტყვებიდგან ჩემი თქვენდამი მტერობა? მსაჯულს შაჰფერის ვისთნმე მტერობა? ის რაღა არის, რომ თქვენსავე საყვარელ ვეტიმს მაისურაძეს აძლევთ და-

ბევრი უწყობს, რომ მან, ვისი შემინება უნდა, უზაინოს თავის ნებით უწყობდები, შეაშინოს ამით და შინაურულად გამოჩნდეს რასმე? ამის დასამტკიცებელი საბუთიც მაქვს; ამას შერებით მაშინ, როდესაც თქვენ დროიანად არ უნიშნავეთ საჩივრებს ვადას და იხდით ბოდიშს უწყობები არა გვაქვსო?

ბი აქედამ ნაძღვილად მტკიცდება თქვენი „стремление водворить миръ и спокойствіе въ народѣ!“.

თ. მიხეილ ანდრონიკოვი.

განცხადებანი

გაიცემა იჯარით მარული თელავის მარაზი ს. შვარცლში. საიჯარო მამულს შეადგენს: სამი დიდი ვენახები, სახნავ-სათესი და სამოვანი ადგილები, ტყე და ორ თვადიანი წისქვილი. არის აგრეთვე სახლი, მარანი და ყოველი საოჯახო შენობები და მოწყობილობანი.

მსურველს დაწვრილებითი პირობების შეტყობა შეუძლიან ელასაბედ სოლომონის ასულის მარჯანოვისაგან ქ. ტფილისში გოლოვინის შროსტეკტსე მირზაჯივის სახლებში ფაქტის სტანტიის პირდაპირ № 44. (20—3)

ჰურჯული! ჰურჯული! ჰურჯული!

მივიღეთ დიდი რიცხვი: თევზები 1-ლი სარისისა 2 მ. და 30 კ. დიუმი; დანა-ჩანგალი, ჩიი 1-ლის სარისისა, კალმები, ფ. დნოსები, სანთლები, პარაზოკი (ბრანკს) სარეცისათვის, საშუენი თბილი ჩულკები, 3000 პატაუკი თითო აბაზათ! 600 რუკის კრაოტი 5 მანეთადგან 55 მანეთადგან, ჭურაქები, ტანისამოსი, დრაპი, შედგენილი ყვავილები ფულადის სასურველით და მრავალი სხვა საქონელი, ისეადაც ესლიდგან ასაღ-წლამდინ სასკვარ ფასად, ანგლიის მალაზიაში, ანწრუნის ქარვასლაში. 5—2

3. შავარდოვის გაზეთის სააგენტოში ტვილისში (ბოლოვინის პროსპექტზე ალექსანდროვის ბ.ლთან საკუთარს პავილიონში).

მიიღება ხელის მოწერა

1883 წლისა

შოველ გვარ ჟურნალებზე და გაზეთებზე დგ. ლობრივი, რუსულ და სამხლერ ვარეთებზედ. (20—14)

ამივი—გაგია

ნ. დ. გავრონსკი

გადავიდა ახალს სახლ. ზუბალოვისა მრეწვის მოედ. და სასახლის ქუჩის კუთხეში. შესავალი მრეწვის მოედანი.

იღებს ავად-მყოფებს განსაკუთრებით დედაცთა და ბავშვების სატკივრებით მულამ დღე, უქმეებს გარდა, დილის 9 საათ. 11-მდის. (10—6)

დაიბეჭდა და ისეილება გ. ჩარკვიანის ქართული წიგნის მალაზიაში

სახსოვარი

ბატონიშვილის ალექსანდრესძის ირბკლის გარდცვალებზე შეკრებილი და გამოცემული წ. ჭიჭინაძისაგან ფასი სუთი შაური.

открыта подписка на 1883 годъ.

МОСКВА

годъ второй.

ХУДЖЕСТВЕННОЕ-ЛИТЕРАТУРНЫЙ ЖУРНАЛЪ

Въ журналѣ принимаютъ ближайшее участіе почти всѣ извѣстные русскіе художники.

Журналъ „Москва“ составитъ въ годъ 2 большихъ тома болѣе 1200 столбцовъ разнообразнаго литературнаго текста.

Историческія романы и повѣсти, (съ рисунками), очерки и рассказы изъ русской жизни статьи по вопросамъ искусства, сцены, юри-стическіе наброски, остроты, анекдоты, курьезы, переводные иностранныя романы и разнообразный отдѣлъ „смѣси“.

Въ теченіе года будетъ помѣщено множество вишнетокъ, портретовъ и иллюстрацій къ сказкамъ и повѣстямъ.

Всего болѣе двухъ-сотъ большихъ, оригинальныхъ рисунковъ, исполненныхъ цѣтными красками.

Съ 1-го января начнется печатаніе большаго иллюстрированнаго историческаго романа изъ XIV вѣка.

Къ участію въ журналѣ приглашены лучшія литературныя силы.

Всѣмъ подписчикамъ на 1883 годъ будетъ разослано пятнадцать роскошныхъ художественныхъ премій, печатанныхъ красками на виленовой бумагѣ большаго размѣра.

ГЛАВНАЯ ГОДОВАЯ ПРЕМІЯ

большая лакированная олеографія историческая картина художника К. В. Лебедева.

РУССКАЯ СВАДЬБА ВЪ XVI ВѢКЪ. проводы молодыхъ въ опочивальню.

За приложенную на пересылку почтовую марку (въ 7 коп.) редакция высылаетъ, всѣмъ желающимъ, для ознакомленія съ журналомъ, подробное объявленіе и образцы многихъ рисунковъ въ краскахъ.

подписная цѣна.

На годъ безъ доставки . . . . . 7 р.—к.
На полгода . . . . . 4 „—„
На 1 мѣсяць, безъ главной преміи 1 „—„
На годъ съ доставкой пересылкой 8 р.—к.
На полгода . . . . . 5 „—„
На одинъ мѣсяць . . . . . 1 „50 „

Для гг. служащихъ, какъ въ частныхъ такъ и казенныхъ учрежденіяхъ (въ С.-Петербурѣ, Москвѣ и другихъ городахъ) допускается разсрочка за ручательствомъ гг. казначеевъ и управляющихъ.

Подписка принимается во всѣхъ книжныхъ магазинахъ Москвы и Петербурга, въ конторѣ редакціи: при литографіи И. И. Клангъ уголъ Знаменки, д. Зѣрева, въ отдѣленіи конторы редакціи: Петровка, домъ Петровскаго монастыря, три типографіи А. В. Дитмаръ.

Гг. иногородные подписчики благоволятъ обращаться исключительно въ контору редакціи на имя И. И. Клангъ.

(4—1)

დაიბეჭდა და გამოვიდა ახალი სომხური წიგნი

მწეუმის სტერი

ლავსანი, სიმღერები და ზღაპრები

ცნობის-მოყვარე ყრმათათვის სკოლაში და შინ საკითხავად

„დაიანცისა“ გამომცემი ვ. მ. შავერდოვის გაზეთის სააგენტოსა.

ფასი ერთი აბაზი

ინგლისის

მალაზია

Maison de confiance

შეადგეთ წიგნი ნაი—1 მ. 10 კ. მოსკოვის ნაი—1 მ. 40 კ.

— — — 1—20 — — 1—60
— — — 1—40 — — 1—80
— — — 1—60 — — 2— „
— — — 1—80 — — 2—50

საუკეთესო—2— „ — — 3— „

იქვე ისეილება სხვა საქონელი: თოფები, რევოლვერები, კრაოტები, ქურჭელი, ჩაინები, გასაღებები, დანები, კოვჩები, ტაშტები, კლამები, ქაღალდი, შოკოლადი, კაკო კანფეტები, ძურაბები, მაგნეზია, უაგირები, კლონიკა, წინდები—კცის და ქალის, ხელ-სახოცები, მაკინტოშინ კალენკორი—სულ ყველაფერი 25, დამ 50 პროცენტით უფრო იაფად-ვიდრე სხვა რომელიმე მალაზიაში.

შინც ქალაქს გაოვდამ 25 მანეთი-დამ 1,000 მანეთამდინ საქონელს გამოწერს, გასაგზავნს არაფერს არ იხდის. (100—24)

ახალი წიგნი

ისტიდება შავარდოვის გაზეთის სააგენტოში, გულვარზე

შემოკლებული

სამართველოს

ისტორია

შედგენილი რომან სანციევისაგან. 1882 წ. ფასი თოხმეტი შაური, გაგზავნით ოთხი აბაზი.

დაიბეჭდა და ისეილება გ. ჩარკვიანის წიგნის მალაზიაში.

სალამური

№ 1.

გამოიცემის წ. ჭიჭინაძისაგან. ფასი 25 კაპ.

ბავშვების საჩუქრებით წარმოდგენა.

ბეკკერის თეატრი

ბუნების მოედანზედ.

მშვენივრად მოწყობილი სცენა ელექტრონული განსაზღვრით.

შაბათს, 18 დეკემბერს

გამოჩენილის რუსეთის და პრუსიის სასახლის მაგიკისგან

პროფესორი ბეკკერისგან

დიდი საწავლეველ-სახიარულლო წარმოდგენა, რომელზედაც ბავშვებს დაურჩევენ საჩუქრებს. შმთაერგის საჩუქრები გარდცხლის საათი და ოქროს საყურები. სულ საჩუქრები არის რიცხვით 30. წარმოდგენა იქნება საუკეთესო და ახლის პროგრამით; მაგია, ელექტრო-მაგნიტიზმი და სპირიტუზმი სამს განყოფილებად.

დასაბოლოებლად უკანასკნელად

ევაგელეების სამოთხის მადრეზანი

აღვილების ფასი შემცირებული ბავშვებისთვისაც და დიდებისთვისაც. ბილეთებთან ერთად მაყურებელნი მიიღებენ კასაში მოსაგებ კონტრომარკებს სხვა-და-სხვა რიცხვით 30, 25, 12, 10, 8, 6, 5, 4, 3 და 2.

დაიწყება 5 საათზე.

ანონსი. ძვირას 19 დეკემბერს ახალი წარმოდგენა, აგრეთვე საჩუქრებით. (2—1)

ბ.ბ. მუხტაროვი ჩარკვიანის წიგნის ფირმის უბრალოდ ვინავეთ მაქციონ ყურადღება: ბანდეროლობაზე ასოთ პ. და ს. მხანი პ. და ს. პაპოვები, სავაჭრო სახლი მოსკოვში. (10—5)

მართველ მალაზიისაგან ნათარგმნი

მოთხრობანი

წიგნი მეორე.

იწყდება ტვილისში: შავერდოვთან, ჩარკვიანთან და ბრიჭუროვის წიგნის მალაზიაში (ბალის პირ-და-პირ). მუთანისში: შილადის და ნიკოლაძის მალაზიაში.

გორში: მ. ძეგელიძისთან.

ტამბისა

საკვებზე ხორაგეკლებათა, რომეც ნიქი იყიდებან თფილისის ბაზრებში, ექსნებში და დარბაზებში 1 დეკემბრიდამ 1 ანგამდის.

ბამომცხვარი პური: ხორბლის ფქვილის

პირველის ხარისხის—1 გირ. 5 კ.
მეორის „ —1 გირ. 3 1/2
მესამის „ —1 გირ. —

იმავე ფქვილ თორნეში გამოცხვარი:

პირველის ხარისხის—1 გირ. 5 კ.
მეორის „ —1 გირ. 4 კ.
შვარის-მამის პური:

პირველ ხარის. ლავაში 1 გირ. 5 კ.
მეორის „ „ —1 გირ. 4 1/2
მესამის „ „ —1 გირ. 4 კ.

ძროხის ხორცი:

პირველის ხარისხის —1 გირ. 9 კ.
მეორის „ „ —1 გირ. 8 კ.
სუკი — — —1 გირ. 15 კ.
ცხვრის ხორცი — 1 გირ. 9 კ.

ღარის ხორცი:

პირველი ხარისხის —1 გირ. 10 კ.
მეორის „ —1 გირ. 9 კ.

